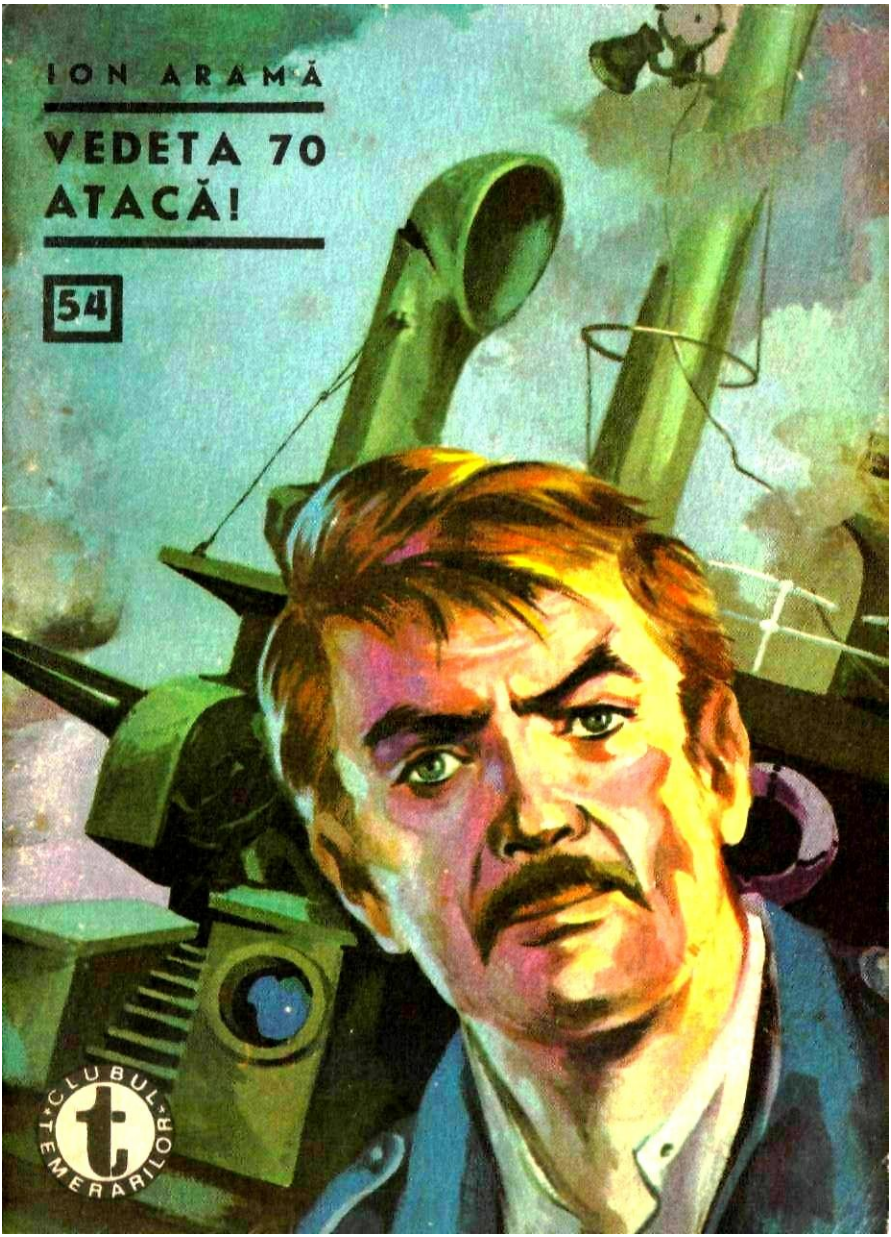
ION ARAMĂ
VEDETA 70 ATACĂ!
54
CLUBUL t EMERARILOR

ION ARAMĂ

VEDETA 70 ATACĂ!

54

Colectia
CLUBUL TEMERARILOR

1968.
Bucureşti
EDITURA TINERETULUI
Redactor responsabil: GEORGETA PASĂRIN
Tehnoredactor: GABRIELA ILIOPOLOS
Coperta de IONESCU DUMITRU

1

— Alarmă! La posturile de luptă!

— Uite-al naibii, mormăi nemulţumit soldatul Argintaru, ridicîndu-se de pe buturugă. Nici n-a plecat bine comandantul şi-a şi-nceput s-o facă pe nebunul. Hai, Radule!

Radu Drăgan se ridică şi el scuturîndu-şi alene firele de iarbă uscată, prinse de bluză. Clătină din cap aprobator spre tovarăşul său şi se caţără pe puntea vedetei adormite, cu prova înfiptă în pămîntul moale al ostrovului. Din tambuchiul cazărmii răsări chipul negricios al motoristului, poreclit Scrumbie:

— Ce-i tărăboiul ăsta, fraţilor?

— Lasă vorba, strigă deodată sergentul Nazîru, şeful echipajului. N-ai auzit că-i alarmă? Mergi la postul tău imediat. Şi voi ceilalţi la fel, ce mai aşteptaţi?

Marinarii se împrăştiară la posturi, păşind greoi pe puntea încinsă ca o plită. Sergentul le urmărea de sus, de pe comandă, mişcările, iar nemulţumirea de pe chipurile lor îl făcu să rînjească satisfăcut, strigîndu-le:

— Vă mişcaţi cam greu şi-n silă, domnilor; v-am deranjat, se vede treaba, de la umbră. Ia să-ncercăm noi, poate a doua oară călcaţi mai cu osîrdie. Pe mal, fuga-marş!

Disciplina militară le poruncea marinarilor să se supună fără crîcnire acestui necunoscut, venit doar de cîteva zile pe vedetă. Le displăcuse din primul moment; avea obiceiul să tragă cu urechea mai totdeauna seara, cînd ostaşii stăteau de vorbă sub sălcii, fumînd cu ţigările ascunse-n pumni sau plesnindu-şi răsunător obrajii, de ţînţarii care le dădeau tîrcoale. Nazîru le părea atunci tot un fel de ţînţar, un ţînţar uriaş şi infinit mai periculos decît cei adevăraţi, care nu făceau decît să-i sîcîie cu bîzîitul lor subţire pe la urechi. Numai cu două seri în urmă îl surprinsese pe Scrumbie spunîndu-i lui Radu Drăgan r

— De doi ani n-am mai fost acasă, frate-meu... Mare porcărie şi războiul ăsta!...

— Cum vorbeşti, ostaş? Ţi s-a făcut dor de Curtea Marţială, sau ai uitat de datorie, de patrie... Ai uitat că tu, ca militar... sărise fără ca cineva să-l fi bănuit pe-aproape.

Motoristul tăcuse intimidat. De multe ori, ca toţi soldaţii cînd stăteau de vorbă între ei, se plîngea de mizeriile războiului, dar niciodată nu aflase pe cineva care să fie de altă părere.

Cuvintele lui Nazîru îl surprinseseră, insuflîndu-i o spaimă nelămurită. Hotărîse atunci în sinea lui că sergentul e un ticălos şi blestemă întîmplarca care îl adusese pe vedeta 70. La al treilea exerciţiu de alarmă, desfăşurat în după-amiaza aceea fierbinte, Scrumbie era cît p-aci să-i spună în faţă tot ce gîndeşte, dar tocmai cînd se hotărîse, îl auzi pe Naziru strigîndu-i:

— Ce-i, Scrumbie, ai ceva împotrivă? S-ar părea că nu-ţi prea convine la instrucţie. Mie unul îmi creşte inima cînd văd o execuţie corectă. Cui nu-i convine, să scrie acasă... Şi-acum ajunge. N-aveţi decît să vă tolăniţi iar la umbră...

Se întoarse trufaş şi dispăru în comandă, trîntind uşa după el. Scrumbie îl înjură printre dinţi şi se culcă sub prima salcie întîlnită în cale. Radu ar fi vrut şi el să-l imite, dar văzînd că Argintaru se depărtează pe ţărm, în susul apei, se luă după el. Începură să vorbească tare, mai mult pentru urechile curioşilor decît pentru ei:

— Trebuie să treacă iarăşi pescarul Radule. Sînt nerăbdător să aflu cum i-a mers...

— N-ar fi rău să dăm şi noi o raită pe la baltă.

— De fapt mie nici nu-mi place peştele, replică tunarul cu înţeles. Mă interesez doar aşa, din pură plăcere sportivă... Dar uite-l că vine. Îşi puse mîinile la gură şi strigă spre lotca neagră care se apropia, abia împinsă de curentul slab al canalului: Hei, tataie, ai făcut ceva azi?

Omul din barcă lăsă pentru o clipă vîslele, se întoarse spre ei, îi privi cîteva clipe şi le răspunse vesel:

— Mai întrebi! Acolo ar prinde peşte şi un ageamiu. Numai ieri un moş din Cernavodă a bătut aproape recordul: a luat patru somni mari, două ştiuci şi vreo zece bibani plini cu icre...

— Ei. bravo, se bucură Argintaru. Asta mai zic şi eu noroc la pescuit...

— E nebun, sau ce dracii are? strigă Nazîru ivit în uşa comenzii. Icre acum, în august?...

Argintaru, căruia nu-i prea păsa de şeful de echipaj, ridică din umerii săi uriaşi şi-ncercă să-i explice:

— Poveşti pescăreşti, domnule sergent. Parcă eu le ascult, dar vorbim şi noi aşa, să ne mai treacă vremea...

— V-aţi plictisit iar, pesemne, făcu Nazîru întărîtat. O să vă lecuiesc eu de plictiseala asta.

Se întrerupse şi puse mîna streaşină la ochi. Din susul Dunării răsuna vuiet de motoare. Argintaru se apropie de Radu, cu ochii ţintă la navele hitleriste care intrau pe canal, şi-i şopti:

— Se înmulţesc ticăloşii, ia priveşte.

— N-ai auzit ce spunea barcagiul? Şi la Cernavodă s-au întărit: patru canoniere, două vedete şi zece şlepuri cu muniţie. Asta nu-i glumă!

— Ce or fi punînd la cale? adăugă gînditor tunarul.

— Naiba ştie...

Argintaru îşi dădu bereta pe frunte, îşi frecă cu palma ceafa tunsă mărunt, apoi se uită să vadă dacă nu-i cineva sa-i audă.

— În tot cazul, trebuie să comunicăm datele astea cît mai urgent, zise el.

— Păi întîlnirea cu ceferistul era aranjată pentru vineri, murmură Radu.

— E prea tîrziu vineri, adăugă hotărît tunarul. Mîine, cel tîrziu poimîine, trebuie să fim în oraş. Iar tu, Radule, fii mai atent cînd îi vorbeşti lui Nazîru. Ziua cea mare nu-i departe şi ar fi păcat să cazi în cursa neisprăvitului ăsta de sergent.

Navele hitleriste înaintau. Un ponton armat deschidea convoiul; după el navigau două şalupe de patrulare, iar în urmă de tot venea un remorcher cu un tun antiaerian instalat la prova.

— Să treacă unul la pavilion, mă, strigă şeful de echipaj. Nu vedeţi că semnalizatorul doarme?

— Zace pe comandă, că are friguri, săracu, zise Radu.

— Atunci du-te tu la pavilion, să-i salutăm!

— Să-i salutăm?! sări Radu ca ars, apropiindu-se de Naziru. Ei de ce nu ne salută niciodată?

— Vorba, ostaş, răcni şeful de echipaj. Du-te tu sus, Argintarule!

Tunarul urcă pe puntea vedetei şi Radu, regretîndu-şi vorbele scăpate cu obidă, urmări supunerea cu care Argintaru executa ordinul. Şi doar nici el nu-i avea la inimă pe hitlerişti! Tunarul moşmondi cîteva clipe la nod, îl desfăcu, coborî pavilionul pînă la jumătatea catargului, în semn de salut, îl ridică încă o dată şi-l legă la loc. Nazîru mîrîi:

— Altă dată să te mişti mai repede!

— Era saula încurcată, domnule sergent. Şi sîntem aşa de bine mascaţi aici, că nu ne-au răspuns la salut. Sigur, nu ne-au

văzut.

— Nu ne-au văzut! Mai bine zi că nu vor să ne bage-n seamă. Se cred prea grozavi, sări Radu mînios de la locul lui.

Sergentul făcu o jumătate de pas înainte. Faţa lui, de culoarea morcovului, devenise şi mai roşie:

— Măi, ce-i anarhia asta? Încearcă numai o dată să-ţi mai dai drumul la gură şi s-a zis cu tine. Îţi vinzi patria, ai?

— Nu ştiu care dintre noi, murmură caporalul Drăgan.

Nazîru duse mîna la pistolul de la şold:

— Cum ai spus?

— Încet, domnule sergent, interveni Argintaru şi făptura lui masivă se propti ca un zid între ei. Ce te legi de băiat? Îi iubeşti pe nemţi, treaba dumitale. El nu-i iubeşte, îl priveşte. Ascultă-mă pe mine, că-s mai bătrîn: păstrează măcar aici pacea, că război e destul, în tot locul!

— Las' că-i arăt eu lui, gîfîi Nazîru. Dacă era altu-n locul meu, cît e el de caporal, vedea...

Soldatul Traian, semnalizatorul, se ridică deodată de pe puntea de comandă, unde zăcea zgîlţîit de frisoane, şi strigă:

— Mină la tribord! Mină la tribord!

— Bietul Traian, aiurează, spuse Radu cu milă.

— Nu aiurează, e într-adevăr o mină în derivă, întări Argintaru. Vine la vale.

Toţi alergară la tribord. Nazîru privi cîteva clipe emisfera neagră care se legăna uşor pe valuri şi spuse răspicat:

— Caporal Drăgan, îţi ordon să îndepărtezi mina!

— Îl trimiţi la moarte, domnule sergent, interveni Argintaru. Mina asta nu ne ameninţă. Aici curentul face un ocol spre larg.

— Vorba! urlă sergentul, scoţînd pistolul din toc. Caporal Drăgan, număr pînă la trei...

— Nu-i nevoie, îi întrerupse Radu, descălţîndu-se într-o clipă. Am plecat!

Sări voiniceşte peste bord şi începu să înoate spre mogîldeaţa neagră care se apropia nepăsătoare.

2

Erau zile de vară plină, cu văzduh înăbuşitor şi pîclos. Nici o adiere nu încreţea apele de plumb ale canalului. Doar navele germane tulburau liniştea, întretăind cu vuiet de motor tăcerea malurilor pustii. Atunci marinarii se întrerupeau din lucrul lor — cînd fie că desfăşurau exerciţii de ochire, citeau cu glas tare

instrucţiunile de salvare, sau pur şi simplu curăţau mecanismele — şi îndreptau priviri grele, de ură, către lighioanele cenuşii care se tîrau pe asfaltul apelor încremenite.

— Frumoasă viaţă am duce noi dacă n-ar fi ăştia pe aici, spuse într-un rînd Scrumbie, arătînd cu capul către un glisor german, care brăzda nepăsător apele canalului.

— Ce spui, măi Scrumbie? întrebă maistrul Constandache, şeful mecanic al vedetei, netezindu-şi mustăţile argintii.

— Ziceam de navele astea, că stîrnesc prea mult valurile cînd trec. Dacă n-ar fi ele, n-am mai avea grijă parîmelor...

— Ai întors-o bine, puiule, rîse maistrul.

— Şi ce, n-are dreptate? interveni Radu.

Semnalizatorul Traian îşi trecu palma peste faţa palidă şi privi cu teamă în jur:

— Taci măi, să nu te-audă cineva.

— Cine s-audă? strigă Scrumbie îndîrjit. Din tot echipajul, numai de un singur om mi-e teamă, şi ăla-i plecat acum. Cînd l-am dus cu barca la mal, mă gîndeam că n-ar strica să-i fac o baie. Poate scăpăm de el, cîinele...

— E vîndut nemţilor, ce mai tura-vura? spuse Radu scîrbit. Cred că...

— Dar ia spune, caporale, cum a fost ieri cu mina aia? schimbă vorba şeful mecanic. Lumea zice că te-ai purtat ca un erou...

— Erou fără voie, domnule maistru. Dumneavoastră eraţi plecat la flotilă cu domnul comandant. Între timp, Nazîru s-a apucat să facă instrucţie cu noi. I-am zis vreo două de la obraz, şi el a găsit cu cale să mi-o plătească. Tocmai atunci a apărut mina blestemată. Ei, şi cînd l-am auzit că mă trimite după ea, am îngheţat. Eu am văzut drăcii de astea dînd la fund un şlep cît ai clipi din ochi.

— Nazîru credea că nu se duce, interveni Argintaru. Atîta aştepta, ca să-l aibă la mînă...

Radu se întoarse spre tunar:

— Păi ce, era să-i fac pe plac? Cine ştie-n ce încurcătură mai intram... Aşa că am sărit, am înotat pînă lîngă ea şi, vă spun drept, într-un timp mi s-a părut că-i aud chiar şi tic-tacul. Mă gîndeam c-ar fi o prostie să mor degeaba, pentru ambiţia unui ticălos. „Nu trebuie să mor”, am hotărît şi m-am apropiat binişor de dînsa. Am mîngîiat-o pe spinare şi am împins-o încetişor într-

o parte. Era supusă ca un căţel. I-am mai făcut un brînci, dar tot aşa, uşor, ca să nu se supere...

Cei din jur începură să facă haz.

— De ce rîdeţi? se miră Radu. Mina e o lighioană foarte cumsecade, dacă ştii s-o iei. Vă spun din experienţă...

— Ce mai, i-ai şoptit ceva la ureche şi ea, mititica, a stat cuminte, rîse cu poftă Scrumbie.

— Te pomeneşti c-ai şi pupat-o, hohoti Argintaru. Cum eşti tu iubăreţ din fire...

— Principalul e că am scăpat teafăr, încheie Radu cînd rîsetele se potoliră. N-a avut noroc Nazîru...

3

Comandorul Helmuth ieşi să-şi facă plimbarea de dimineaţă pe puntea superioară a navei-comandant „Gertrude”, un fost vas de pasageri cu două punţi, elegant, alb, cu catarge mult înclinate. Fiindcă dispunea de viteză, „Gertrude” fusese amenajată pentru cerinţele războiului: în salonul de clasa întîia se instalase statul-major, barul devenise staţie de emisie-recepţie, iar puntea superioară, largă şi pardosită cu lemn de trandafir, purta o adevărată baterie cu tunuri şi mitraliere de diferite calibre. Alături de „Gertrude” se odihneau, bord lîngă bord, celelalte nave din divizion: două pontoane armate, un remorcher, de asemenea armat, un tanc de combustibil, două şalupe dragoare, iar la larg de tot, o vedetă de siguranţă, al cărei echipaj stătea mereu la post, pe schimburi. Helmuth privi catargele strălucitoare în lumina dimineţii şi oftă. Linia frontului se apropia tot mai mult şi comandorul ştia că ziua cînd va trebui să intre-n acţiune pe Dunăre nu era departe. În orele fierbinţi ale după-amiezelor, urmaşul baronilor de pe Rin combinase în fel şi chip forţele divizionului său, ţinînd seama de cele mai diferite situaţii tactice. Aştepta, aşadar, bine pregătit, intrarea în luptă. Dar în nici una dintre variantele de pe hartă n-a putut găsi un loc convenabil, în formaţie, pentru cele trei şlepuri încărcate cu materiale de război, care sosiseră în cursul nopţii. Helmuth le socotea un adevărat balast, care avea să micşoreze simţitor viteza convoiului, ca să nu mai vorbim de primejdia pe care-o reprezentau aceste adevărate pulberării plutitoare. Ca o primă măsură de prevenire, hotărîse ca ele să nu acosteze în preajma navelor, ci să rămînă la ancora, pe firul apei, mai jos de ostrov. Dar nici aşa comandorul Helmuth nu era mulţumit. Însăşi

prezenţa şlepurilor îl înfuria, fără să-şi explice limpede de ce. În această dimineaţă, cînd dădu cu ochii de ele, se încruntă şi ceru semnalizatorului de cart un binoclu. Prin lentile văzu foarte bine fumul care ţîşnea pe coşul de la bucătăria şlepului din centru, se întoarse pe călcîie şi se adresă ofiţerului de gardă, care-i urmărea respectuos-plimbarea.

— Fum?

— Domnule comandant, raportez că n-aţi aprobat ca oamenii să coboare pe ţărm. Cei de pe şlepuri îşi pregătesc hrana la bord. S-au luat toate măsurile pentru prevenirea incendiilor...

— Bine, bine, spuse Helmuth întunecat, apoi izbucni din nou. Dar ce-i debandada asta? Marinarii germani nu mai ştiu oare să ancoreze o navă? Uită-te şi dumneata, locotenente, unul mai înainte, altul mai în urmă. Dă ordin să fileze lanţul pînă se aliniază toate cum trebuie!

Ofiţerul de gardă făcu un gest către semnalizator. Acesta smulse steguleţele din husa lor şi transmise la iuţeală ordinul. Curînd se auziră zăngănind vinciurile de pe şlepuri, semn că marinarii trecuseră la executare, iar comandorul Helmuth, neavînd de ce să se mai lege, coborî la puntea intermediară să-şi ia aperitivul.

4

— Ce-a fost cu mina aceea, Nazîrule? întrebă locotenentul Matei, sosit a doua zi dimineaţa pe vedetă.

Ochii albaştri ai comandantului îl fixau cercetător şi Nazîru simţi că nu-i poate suporta privirea.

— Am îndepărtat pericolul care ne ameninţa, răspunse el uitîndu-se în jos.

— Nu-mi spune tocmai mie poveşti dintr-astea, făcu locotenentul cu un surîs ironic. Ştii bine de ce-am ţinut seama cînd am acostat aici. Intervenţia la mină a fost inutilă, dacă nu criminală...

— Nu-nţelog, şopti sergentul şi faţa lui cărămizie păli deodată.

— Atunci să-ţi explic. În primul rînd, dacă Drăgăn umbla neîndemînatic la mină, şi o făcea să explodeze, rămîneam cu un om mai puţin. Apoi, la distanţa asta era imposibil să scăpăm fără avarii.

— Eram furios pe el şi nu ştiam cum să-l pedepsesc... Mina

n-avea cum să explodeze aici, m-am gîndit eu la curentul apei mai înainte... Am vrut doar să-l învăţ minte...

— Da? Şi alt mijloc n-ai găsit? Nu te-ai gîndit că dacă exploda mina, nava noastră era scoasă din funcţiune? Nazîrule, să mai laşi oamenii în pace; asigură disciplina, urmăreşte întreţinerea navei, ai grijă de ancoră, de barcă şi de legături şi nu te apuca să judeci dumneata echipajul, că are cine s-o facă, mă înţelegi?

Discuţia avea loc în comandă. Dacă prin preajmă s-ar fi aflat şi alţi marinari din echipaj, ar fi rămas tare miraţi de înfăţişarea posomorîtă a locotenentului. Matei era un tînăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, frumos şi mereu vesel, cu un suflet minunat.

Oamenii s-ar fi aruncat şi-n foc pentru el. Nimeni însă nu-l văzuse atît de supărat ca astăzi, cînd aflase tot ce pusese la cale Nazîru în lipsa lui.

— Asta-i tot, sergent Nazîru. Poţi pleca. Şi nu uita ce ţi-am spus...

Sergentul rămase în aceeaşi poziţie rigidă, nemişcat şi cu privirile-n pămînt.

— Ce mai este? întrebă rece locotenentul.

— Aş vrea o învoire, dacă se poate.

— Bine. Termină ce ai de făcut la bord şi poţi să pleci. Îţi ajunge pînă la zece?

— Pînă la opt, domnule comandant, spuse cu modestie prefăcută şeful de echipaj.

5

Într-una din după-amiezele lunii august, doi marinari, unul mai vîrstnic şi cu statură de uriaş, celălalt tînăr, cu trăsăturile înăsprite de vîntul şi soarele apelor, urcau agale spre centrul micului port dunărean. Era cald şi ei mergeau încet, abia schimbînd o vorbă în răstimpuri. Strada era pustie şi liniştită. Oamenii şedeau acasă, la umbra veştedă a sălciilor şi duzilor de prin curţi, sau în răcoarea micului parc din apropierea Dunării.

— Poate ar fi trebuit să aşteptăm întîlnirea de vineri, spuse Radu Drăgan cu îndoiala. Ştii bine că numai în cazuri deosebite putem să...

— Şi ăsta nu-i caz deosebit? îl întrerupse Argintaru. Veştile pe care le ducem sînt de cea mai mare importanţă. Iar semnalul poate fi dat în orice moment...

— Ai dreptate, Argintarule. De-ar veni mai repede ziua răfuielii...

Tăcură iar un răstimp.

— Auzi, Argintarule, reluă Radu. Mă gîndesc la ceea ce facem noi acum. Undeva există cineva care pune pe hartă informaţiile noastre şi ale altora şi chibzuieşte cum e mai bine...

— Da, Radule. Noi şi alţii ca noi, atîţia oameni, sîntem ca rotiţele unei maşini uriaşe... fiecare cu rolul lui...

— E lucru mare, şopti Radu pătruns de aceste gînduri.

Intrară la oficiul telefonic. În sala mare, pardosită cu mozaic, nu era nimeni. La ghişeu stătea o tînără funcţionară, cu coatele rezemate de placa de marmoră. Fata tresări văzîndu-i.

— De ce-aţi venit chiar azi? S-a întîmplat ceva?

— Avem ştiri importante: modificări în dispozitivul hitlerist, lămuri scurt Argintaru. Sînt notate aici toate, cu cifrul numărul trei. Dă-le mai departe, cît poţi de repede!

— Bine, spuse fata luînd hîrtia cu vădită emoţie. Într-o oră pleacă, fiţi siguri de asta. Altceva ar trebui să vă neliniştească.

— Spune iute, cît sîntem singuri.

— Fascistul de la voi a fost ieri în vizită la siguranţă. Poate că bănuieşte ceva. Oricum, aveţi grijă cum umblaţi. S-ar putea să vă urmărească cineva, pe amîndoi sau pe unul dintre voi. Cînd se lămuresc lucrurile, vă anunţăm noi, tot prin pescar. Asta-i tot.

Îşi luară rămas bun şi plecară în grabă, nu tocmai liniştiţi.

— Ce zici de asta, Radule?

— Ştiu şi eu? Poate Nazîru a mers acolo cu alte treburi, că despre noi nu văd ce dovezi ar avea...

— Dar vorbele tale? Ţi-am spus de atîtea ori să fii mai prudent, dar cine să m-asculte? Eşti tînăr, într-adevăr, nerăbdător şi bătăios, dar nu uita că munca noastră are legile ei. Ea nu-ţi îngăduie să te expui, să te laşi provocat...

Radu nu răspunse. Îşi urmară drumul în tăcere. În capătul străzii principale, pe cînd grăbeau s-o ia la stînga, spre port, un om mărunt, cu faţa ascuţită şi cu ochi ca de viezure se luă după ei. Îi urmă, la cîţiva paşi, un poliţist în uniformă, apoi la o distanţă respectuoasă, un individ ce părea fără treabă. Cotiră spre port pe o străduţă întortochiată, cu cîrciumi şi prăvălii de mărunţişuri închise, fiind după amiaza. Omul cu chip de viezure iuţi pasul şi făcu semn poliţistului să se apropie. Cînd ajunseră

într-un gang, agentul se propti în faţa lui Radu, punîndu-i mîna pe umăr:

— Fii bun şi urmează-mă, dar fără gălăgie, pricepi?

— Nu pricep, spuse Radu şi cu o mişcare fulgerătoare îşi eliberă umărul. Poate mă confunzi cu cineva.

— Nu te confund. Eşti caporalul Drăgan.

— Lasă-mă, dom'le-n pace, strigă Radu şi dădu să plece.

Ochi-de-viezure se întoarse către poliţist:

— Sergent, fă-ţi datoria!

— Mai domol, că sîntem şi noi pe-aici, răspunse Argintaru fără să ridice glasul. Cară-te pînă nu mă supăr.

Omuleţul făcu un pas înapoi, iar poliţaiul se vîrî între el şi Argintaru ridicînd bastonul de cauciuc. Tunarul fu însă mai iute. Cu o lovitură directă în bărbie îl proiectă pînă-n peretele cîrciumii. Omul cu ochi-de-viezure se retrase strategic cîţiva paşi, duse un ţignal la gură şi fluieră ascuţit. Din cîrciumă ieşiră în fugă doi poliţişti, tocmai la timp ca să-l scoată pe confratele lor din pumnii pe care Argintaru îi oferea cu dărnicie. Cît despre agent, acesta încerca să-i ţină piept lui Radu care-l bumbăcea, în-trebîndu-l la fiecare lovitură:

— De ce vrei să te urmez, şefule?

Intervenţia celor doi poliţişti schimbă brusc situaţia cîmpului de luptă. Argintaru se încaieră cu amîndoi odată, ţinîndu-i la distanţă, cu mîinile lui lungi, dar sergentul reuşise să-l imobilizeze pe Radu, întorcîndu-i mîinile la spate. În acest timp agentul Siguranţei se învîrtea în jurul lor satisfăcut şi striga:

— Hai să mergem, sergent. De dumnealui aveam nevoie...

Argintaru, luptindu-se de zor cu poliţiştii, îşi aruncă privirile spre Radu, căruia agentul se pregătea să-i pună cătuşele... Atunci se petrecu un fapt neprevăzut: individul ce-i însoţise tot drumul, părînd fără treabă şi amuzat de încăierare, alergă la uşa cîrciumii şi strigă răspicat la cei dinăuntru:

— Băieţi, curcanii bat doi marinari şi voi staţi aici fără să vă pese?

În cîteva clipe, strada deveni deodată alta. Docherii, iviţi la auzul unei asemenea invitaţii în uşa localului, se năpustiră ca un tăvălug asupra grupului. Unul smulse bastonul primului poliţist şi-l lovi drept în frunte, aşa că Radu se simţi liber şi se avîntă în luptă, Argintaru reuşise să-l trîntească la pămînt pe un altul, în vreme ce al treilea se pregătea să-l lovească cu bastonul. Atunci

interveni cineva şi poliţistul zbură prin aer ca o minge. Cînd văzu că nu mai are nici o şansă, omuleţul cel şiret se retrase strategic pe o străduţă laterală, fluierînd fără întrerupere din ţignal. În sfîrşit, dinspre strada principala răsunară răspunsurile altor agenţi.

— S-o ştergem, că se-ngroaşă gluma, spuse un bărbat înalt, scuturîndu-şi şapca de praf.

— Vă mulţumim, le spuse Argintaru. Fără dumneavoastră n-o mai scoteam la capăt...

— Aş, ne-a făcut multă plăcere, rîse altul, pipăindu-şi ochiul învineţit. Sînteţi doar marinari de-ai noştri, ce naiba!

— Hai, Radule, hotărî Argintaru, ştergîndu-şi năduşeala cu o batistă mare. Cred că ni-i de-ajuns cît ne-am plimbat...

Fugiră pe străzi dosnice, către malul Dunării. În urma lor, fluierele poliţiştilor răsunau îndrăcit...

6

Ajunseră la navă pe înserat. Tot drumul avuseseră vreme să dezlege tîlcul acestei încăierări. Răzbunător cum era, Nazîru îl denunţase la Siguranţă pe Radu Drăgan ca element periculos.

— Noroc că nu le-a mers de data asta, spuse Argintaru, Oricum, trebuie să fim foarte atenţi. Mai ales acum, cînd se apropie ceasul...

Şeful de echipaj rămase uimit văzîndu-i că se întorc amîndoi la bord, întregi şi nevătămaţi.

— Ce aţi făcut în oraş? întrebă el mieros. Erau ceva fetiţe?

— Oho, cîte vreţi, răspunse Argintaru netulburat.

— Zău? făcu Nazîru bănuitor. Dar ăstuia cine i-a mutat fălcile?

Radu îşi mîngîie bărbia şi răspunse:

— Un individ a făcut o glumă proastă şi l-am cîrpit. N-a vrut să rămînă nici el dator şi m-a cîrpit. Cînd să dau a doua oară, au venit prietenii lui şi... ne-au despărţit...

— Altă dată nu mai pupaţi voi învoire, dacă-i vorba că vă ţineţi de bătăi, mîrii şeful de echipaj, întorcîndu-le spatele.

— S-ar zice că unora le-ar fi plăcut să se termine altfel încăierarea noastră, zîmbi tunarul. Hai, Radule, la un şah.

Noaptea cobora caldă şi liniştită, cu o adiere blîndă, care făcea să foşnească frunzişul sălciilor. Dinspre navele hitleriste veneau, în răstimpuri, sunete de acordeon. Cei de pe punte tăceau cu toţii. Mitraliorul şi doi dintre motorişti fumau la prova,

ascunzînd ţigările-n pumn. Argintaru răsturnă cu zgomot piesele de pe tablă.

— Nu se mai vede nimic, bombăni el. Şi chiar dacă s-ar vedea, nu mai joc.

— Tu, Argintărule, ai putea sa ne cînţi ceva, spuse Scrumbie şi dinţii lui sclipiră deodată albi în întuneric.

— Să cînt! Ce te-a apucat veselia?

— Omul nu cîntă numai de veselie, oftă motoristul. Cîteodată mă prinde aşa, o jale...

— Ia taci! zise Traian şi toţi îşi încordară auzul. Dinspre capătul de sus al ostrovului distinseră un plescăit uşor. Vine o barcă şi-i chiar pe lîngă mal, murmură semnalizatorul pregătindu-şi arma. Cine naiba să fie la ora asta?

Nu apucă să ceară parola, că cineva din barcă se adresă cu glas coborît:

— Hei, vedeta şaptezeci! Nu vă neliniştiţi! Sînt eu, curierul de la flotilă. Am un plic pentru locotenentul Matei. E la bord acum?

— Da, e-n cabină, spuse Traian lăsînd arma-n jos. Acostaţi la tribord, se vede ceva mai bine acolo.

— Nimeresc eu, răspunse vesel omul. Plescăitul uşor al ramelor se auzi pînă ce barca îşi profila umbra neagră lîngă bordul scund al vedetei. Bătrînul sări sprinten pe punte spunînd: Chemaţi-l iute pe domnul locotenent. Am veşti mari, băieţi.

— Adică ce? întrebă Scrumbie.

— Antonescu şi ceilalţi miniştri au fost arestaţi. În Bucureşti, muncitorii şi armata au deschis focul asupra hitlerişiilor...

— Ura! Pe ei, fraţilor, strigă Scrumbie cu glasul tremurînd de bucurie. De mult aşteptam eu ziua răfuielii...

— Linişte, băiete, îl potoli bătrînul. Ai uitat de vecinii noştri de colo? Dacă prind ei de veste înainte de vreme, e prăpăd. Trebuie luaţi repede, prin surprindere...

— Ce s-a întîmplat? întrebă locotenentul care auzise doar ultimele cuvinte.

— Am declarat război Germaniei hitleriste, domnule locotenent.

— În sfîrşit! spuse Matei gînditor, abia şoptind.

— Aveţi aici un plic, cu instrucţiuni. Peste tot a început lupta. Unităţile hitleriste de pe uscat sînt încercuite. Navele lor trebuie împiedicate să le sprijine. Noi avem misiunea să le

nimicim forţele de pe Dunăre. Vă doresc succes, fraţilor. Mă duc la postul meu...

Bătrînul marinar sări rîzînd în bărcuţa lui şi porni încet, în susul apei, spre portul liniştit. Locotenentul intră în comandă să citească ordinul. Cînd reveni pe punte, în glasul lui marinarii desluşiră vorbe neobişnuite:

— Marinari, trăim o clipă istorică. A venit vremea să răzbunăm suferinţele atîtor ani... Vă cer să vă faceţi cu cinste datoria, să fiţi demni de tradiţia înaintaşilor noştri, luptători pentru libertatea patriei. Ne aşteaptă greutăţi şi primejdii, dar sînt încredinţat că nici unui dintre voi nu va da înapoi...

— Vom lupta cu preţul vieţii!

— Fiecare are o răfuială cu alde Hitler.

— Moarte fasciştilor t

Locotenentul făcu un semn energic cu mîna:

— Începem atacul asupra navelor inamice. Totul trebuie să decurgă în linişte. Cum stăm cu motoarele?

— Gata de marş! răspunse grav şeful mecanic.

— Bine. Nu porniţi fără ordin. Tunul şi mitraliera, aveţi muniţii la-ndemînă?

— Sîntem gata!

— Atunci, la posturi. Argintaru şi Nazîru, împingeţi nava cu cîngile. Radule, s-o ţii pe firul apei.

Navele hitleriste se aflau acostate mai jos de vedetă, în faţa ostrovului, iar şlepurile şi mai jos, acolo unde canalul se unea cu Dunărea. Comandantul intenţiona să coboare spre hitlerişti, dus de curent şi să-i ia prin surprindere.

Vedeta îşi smulse prova din pămîntul moale şi porni să lunece uşor spre formaţia germană, cufundată în întuneric. De la prova se auzi şoapta tunarului:

— Radule, unde au staţia radio?

— La centru, chiar în stînga coridorului...

— Dac-ar fi ziuă, mă jur c-aş nimeri chiar în beculeţul de control, rîse Argintaru şi Radu ştia că nu-i doar o vorbă goală.

Locotenentul aşteptă calm pînă cînd ajunseră în dreptul formaţiei. Pe puntea superioară a navei comandant se vedea silueta neagră a marinarului de cart care se plimba liniştit.

— N-au primit încă vestea, spuse Radu.

— Au s-o primească de la noi, replică Matei. Foc!

Tunul bubui năprasnic în tăcerea care domnea peste ape.

Mitraliera hohotea şi ea. Primele proiectile explodară ca puse cu mîna în stînga coridoarelor. Tenda albă, care acoperea puntea de la pupa unui remorcher, luă foc. La lumina ei, se vedeau umbrele marinarilor inamici alergînd la posturi.

— Porniţi motoarele, ordonă Matei. Foc! Foc! Peste cîteva clipe, de pe toate navele hitleriste se dezlănţui canonada. Aerul scrîşnea şi bîzîia în jurul vedetei.

— Ne-au reperat, blestemaţii, spuse Costandache apucîndu-se de umăr. Micule, ia un pansament din ladă şi vino-ncoa. M-au zgîriat niţel, fir-ar să fie de treabă...

— Viteza maximă, ordonă locotenentul. Asupra şlepurilor, foc!

Vedeta trecu prin faţa şlepurilor, împroşcîndu-le cu proiectile. Totul se desfăşura într-un ritm ameţitor, de parcă timpul se deformase şi înghiţea nemăsurat de multe întîmplări. În cîteva secunde, la pupa şlepului din margine se lăţi pata sîngerie a unei explozii, pe cel din mijloc izbucni un incendiu şi lumina aşternea pete galbene pe feţele ostaşilor.

— Uite ce-i în stare Argintaru ăsta, strigă Micu, dar o explozie asurzitoare îi acoperi glasul. Primul şlep deveni deodată purpuriu, bucăţi de tablă şi scînduri aprinse zburară la mare înălţime, puntea vedetei se clătină de suflul exploziei şi-n clipa următoare, la flacăra incendiilor, văzură apa bolborosind, în-negrită de funingine.

— Şlepul s-a scufundat, raportă Traian.

— Nici celelalte nu mai au mult, strigă Argintaru, încărcînd o nouă serie de proiectile.

În stînga şi-n dreapta se înălţară stîlpi albicioşi de apă. La lumina flăcărilor, vedeta se vedea foarte bine şi hitleriştii trăgeau acum mult mai precis. Pe punte zăngăneau fără încetare schijele şi gloanţele.

— Cîrma babord, ordonă Matei. Ia-o pe după ostrov, în amonte, că altfel nu mai ieşim vii de aici...

7

Prima lovitură de tun îl găsise pe comandorul Helmuth citind memoriile secundului de pe „Emden”, crucişătorul-pirat care în primul război mondial ţinea calea navelor de transport în Oceanul Indian. Îi invidia pe marinarii de pe „Emden” şi-şi plîngea soarta care-i hărăzise o carieră lipsită de întîmplări spectaculoase. Sunetul viu al exploziilor îl făcu să creadă mai

întîi că nava fusese lovită de o mină, dar auzind paşii marinarilor care alergau la tunuri, se linişti şi ieşi pe punte să vadă ce se petrece. Mai întîi fu orbit de fulgerările de la gurile pieselor care trăgeau pe întrecute. Ofiţerul de gardă se aplecă la urechea lui:

— Vedeta de vizavi... prin surprindere... am ordonat... şlepurile în pericol de scufundare...

— Nu-mi vine să cred, locotenente, strigă Helmuth mînios. Atîta panică pentru o singură vedetă fluvială? Un divizion german trebuie...

Dar se întrerupse, fiindcă în larg începuseră să detune lăzile cu proiectile de pe şlepuri. Unul sări în aer. Tunurile şi mitralierele continuau să tragă. Vedeta românească se depărta şi dispăru dincolo de capătul ostrovului. Helmuth înregistra mecanic toate acestea, întrebîndu-se în care capitol din strategia navală se prevedea ca o singură navă să atace o grupare de zece ori mai puternică. Ofiţerii statului major adunaţi în jurul lui aşteptau parcă şi ei răspuns la această întrebare, privind în tăcere şlepurile care se mistuiau în flăcări.

— Domnilor, nu trebuie să ne pierdem calmul, le spuse comandorul îndreptîndu-şi cu grijă nodul de la cravată. Se pare că avem de-a face cu o revoltă locală. Vedeta de siguranţă, la drum! Vă ordon să scufundaţi imediat nava rebelilor. Chiar dacă vor să se predea!

— Înţeleg, domnule comandant, Nu ţinem seamă de semnalele lor.

— Remorcherul şi pontonul armat doi să plece în amonte pe canal. Ceilalţi fiţi gata de luptă în orice moment. Glisorul să patruleze continuu.

— Raportez că e avariat.

— Atunci la dracu, să patruleze toate navele. N-o să stăm aşa, ca nişte şoareci plouaţi. Radistul să-mi dea legătura cu statul-major.

— Staţia e distrusă, raportă timid ofiţerul cu transmisiunile, un căpitan înalt şi cărunt.

— Bine. Treci pe ultrascurte şi ia legătura cu grupul 22, întreabă dacă-i linişte la ei...

Se auziră cîteva bubuituri depărtate, venind dinspre oraş şi fiecare ofiţer de pe punte tresări la auzul lor.

— Ciudat, foarte ciudat, murmură Helmuth pălind. Comunică la grupul 22, căpitane: „Un grup de nave ne-a atacat.

Nu avem pierderi importante.” Un grup, nu uita asta. Altfel ne facem de rîs. E de necrezut că o singură vedetă...

8

— Ne urmăresc, raportă Traian. Au trimis după noi vedeta de siguranţă!

Matei se uită în urmă. Pe firul apei se distingea clar umbra scundă a vedetei hitlerlste.

— O lăsăm să se apropie, hotărî el. Radule, intră mai spre ostrov. Cînd încep ei să tragă, o iei în zigzag. Micşoraţi viteza!

Vuietul motoarelor se domoli. Din urmă, peste ape, se auzea tot mai puternic motorul navei inamice. Comandantul tocmai se pregătea să ia poziţie favorabilă pentru tragere, cînd Traian raportă iarăşi i

— Navă inamică în prova!

Locotenentul Matei se întoarse spre prova ca ars. Pe mijlocul Dunării se ghicea silueta lată a remorcherului armat.

— Ne-au înconjurat, spuse răguşit maistrul Costandache. Numai viteza ne mai poate salva...

— Viteza maximă, porunci locotenentul. Asupra navelor inamice, foc!

Mitraliera cu patru ţevi din pupa hohoti prelung, asurzitor. Tunul prova bubui şi el, luînd drept ţintă remorcherul. În jurul vedetei proiectilele biciuiau apa năprasnic. La lumina exploziilor, se vedeau pentru o clipă feţele negre de funingine ale marinarilor îndîrjiţi, cu dinţii încleştaţi.

— Ar trebui să ne predăm, spuse Nazîru care pînă atunci pregătise materialele de incendiu şi pompele. Nu mai avem nici o scăpare...

— Luptăm pînă la ultima picătură de sînge, strigă Argintaru. Moarte fasciştilor!

— La pupa, ţintă lovită! strigă Traian. Se scu...

Glasul i se întrerupse. Radu se întoarse pentru o clipă şi-i zări trupul inert, frînt peste balustradă.

— Traian e mort, strigă el. Micule, ia-i locul!

Vedeta hitleristă, lovită de snopuri întregi, revărsate pe cele patru ţevi ale mitralierei din pupa, se scufunda, cu adevărat. În jurul ei se vedeau ca nişte puncte negre capetele hitleriştilor care săreau în apă. „Să se descurce cum or şti”, îşi zise comandantul întorcîndu-se iar către prova. Alături de remorcher apăruse unul dintre pontoanele armate. Ploaia de proiectile se

înteţi. De la motoare ieşi un mecanic cu faţa plină de sînge:

— Un proiectil... Spărtură sub linia de plutire... Doi răniţi... Apă pînă la genunchi...

Locotenentul cîntări fulgerător situaţia. Măsură din ochi distanţa pînă la umbra neagră a sălciilor de lîngă mal, mai aruncă o privire către pontonul armat, a cărui poziţie se ghicea mai mult după sclipirea repetată de la gura ţevilor şi ordonă:

— Întoarce, Radulei Puneţi pompele în funcţiune. Toată lumea, cu găleţi. Scoateţi apa de la motoare!

Radu răsuci repede timona. Vedeta întoarse scurt, aproape atingînd apa cu marginea punţii Pentru un moment, ea oferi drept ţintă întreg bordul, dar hitleriştii, cărora tirul vedetei le scosese din luptă o parte din servanţi, trăgeau cam la nimereală. Escortată de jerbele albe ale exploziilor, vedeta 70 se depărta tot mai mult din drumul lor.

— Pontonul a fost incendiat! raportă Micu bucuros.

— Atenţie la capătul ostrovului! mai apucă să strige maistrul Costandache, înainte de a coborî să vadă ce se petrece la motoare.

Într-adevăr, la capătul ostrovului, pe locul unde se scufundaseră şlepurile, pîndeau celelalte nave germane.

9

Helmuth stătea pe comandă, cu trăsăturile împietrite, o adevărată statuie a calmului, pe care-l recomanda totdeauna subalternilor lui. Scosese toate navele de luptă în calea vedetei, după ce remorcherul şi pontonul armat îi tăiaseră drumul prin celălalt capăt al ostrovului. Comandorul auzea comenzile răstite ale gradaţilor de la tunuri şi savura cu anticipaţie imaginea vedetei care se scufundă sub ploaia de proiectile. Curînd mica navă se profila dincolo de sălcii .şi proiectorul cel mare, cu arc voltaic, se aţinti sfîrîind şi trosnind asupra ei. O punte de lumină se aşternu între catargul „Gertrudei” şi bordajul cenuşiu al vedetei 70.

— Lăsaţi-o să se apropie, ordonă cu cruzime comandantul hitlerist Doresc ca prima salvă să nimerească în plin, cu toate armele. Ne-au făcut destul rău, şi pe urmă... n-avem unde să adăpostim prizonierii...

— Asta-i o tragere ca la poligon, spuse linguşitor ofiţerul cu transmisiunile. Se cunoaşte mîna de maestru...

Se întrerupse. Un proiectil fîlfîi scurt prin aer şi explodă în

preajma proiectorului. Lovit în plin, servantul care-l mînuia muri aproape în aceeaşi clipă şi raza de lumină se îndreptă în sus, împungînd parcă cerul. Întunericul părea şi mai adînc. Ofiţerul cu transmisiunile alergă la manevra proiectorului. Lumina mătură iarăşi apele şi raza albăstrie prinse deodată prova ascuţită a vedetei 70, pe ale cărei laturi sclipeau mari mustăţi de spumă. Vedeta venea chiar spre centrul formaţiei, cu viteză maximă, şi comandorul Helmuth simţi spaima străpungîndu-i creierii ca un cuţit.

— Foc! urlă el. Trageţi o dată, diavolilor! Dumnezeule, ăştia au înnebunit. Vor să ne pinteneze, ca pe vremea lui Bismarck! Cîrma babord! Toată viteza înapoi!

10

Cei de la motoare n-aveau de unde şti ce se petrece sus. În compartimentul îngust şi plin de fum fierbinte, maistrul Costandache se lupta să astupe cu o bandă de cauciuc conducta de evacuare a motorului din babord, străpunsă de o schijă. Scrumbie, împreună cu alt motorist bandajat la cap, căuta să stăvilească năvala apei prin spărtură, folosind un fel de pernă de piele pe care şuvoiul puternic o îndepărta mereu; alt ostaş dădea zor la pompa de mînă, încercînd să micşoreze nivelul apei...

— Uleiul fierbinte, strigă marinarul bandajat la cap. S-a astupat sorbul de răcire. Nu mai putem merge aşa...

— Trebuie, zise scurt maistrul. Mă duc sus, să văd care mai e situaţia...

Sus, caporalul Drăgan îndreptase nava către lumina orbitoare a proiectorului şi vedeta se năpustea cu toată viteza spre silueta masivă a „Gertrudei”.

— Ce faci, măi, ai înnebunit? strigă sergentul Nazîru şi faţa lui, cu ochii închişi de năvala luminii puternice, părea o mască mortuară. Abordajul înseamnă moartea!

— Şi într-un caz, şi-n altul, tot pierim, zise cu linişte locotenentul. Barem să ne vindem scump pielea. Moarte fasciştilor!

— Pe ei, strigă Argintaru, şi la gura tunului din prova ţîşniră flăcări...

Atacul impetuos al vedetei îi surprinse pe hitlerişti. Celelalte nave încetară focul, de teamă să nu nimerească nava-comandant. Se aflau acum faţă-n faţă: nava albă şi uriaşă,

scuipînd foc prin zeci de guri, şi mica vedetă, al cărei echipaj ardea de dorinţa răzbunării. Distanţa scădea mereu, cînd deodată „Gertrude” se puse în mişcare, ascunzîndu-şi bordul elegant şi dînd înapoi.

— Li-e teamă, nemernicii! scrîşni Radu Drăgan. Atinge-i, Argintarule!

— Nu mai putem merge cu viteza asta, spuse maistrul Costandache la urechea comandantului. Motoarele...

— Mitralior, de ce nu tragi? strigă locotenentul. Ia vezi, bătrîne, ce s-a întîmplat acolo...

Maistrul se repezi la pupa şi după o clipă mitraliera hohoti din toate ţevile, măturînd puntea navelor germane din dreapta. Derutînd artileria inamică, prin manevrele ei îndrăzneţe, vedeta trecu la cîţiva metri de colosul alb, ajunse în spatele formaţiei, apoi la adăpostul malului porni la vale, cu viteză redusă. Minute-n şir hitleriştii au continuat să risipeaecă muniţia, trăgînd în umbrele părelnice care se conturau pe apele întunecate.

— Am scăpat? întrebă Scrumbie ieşind şi el pe punte. Credeam că am ajuns în rai, de-i atîta linişte...

— Mitraliorul e mort, se auzi glasul lui Costandache de la pupa. L-au nimerit drept în cap, ticăloşii...

— Avem trei spărturi în compartimentul maşinii, raportă Scrumbie. Am pus deocamdată cîlţi şi dopuri de lemn, dar n-au să reziste mult. Trebuie să le consolidăm, şi asta nu se poate din mers...

— Magazia de muniţii-pupa e inundată, raportă şeful de echipaj. O schijă cred, că dacă era un proiectil... ne odihneam acum pe fundul Dunării.

— Lasă ipotezele, făcu aspru locotenentul. Acostam undeva şi vedem despre ce e vorba. Vedeta 70 n-a fost încă scoasă din luptă.

— Mai avem destule proiectile, rîse Argintaru.

— Şi motorină e berechet, adăugă Scrumbie.

— Păcat că au pierit doi de-ai noştri...

— Au murit fără lumînare...

— Lumînare? strigă Scrumbie îndîrjit. Uite colo una, mare de tot!

La orizont se mai vedeau pîlpîind flăcările pontonului armat.

11

De-a lungul Dunării, unităţile flotilei româneşti erau intercalate cu forţe hitleriste superioare numericeşte. Pe întreg fluviul, marina germană dispunea de peste cinci sute de nave, ateliere navale mobile, transportoare armate şi nave-bază. Superioritatea noastră se manifesta, printre altele, prin existenţa monitoarelor, adevărate cetăţi plutitoare, protejate de blindaje groase şi armate cu tunuri de mare calibru. O parte dintre ele, aflate la Brăila, primiră misiunea să participe la apărarea portului împotriva forţelor terestre şi navale hitleriste. La ordinul Statului-major, ele porniră în susul Dunării, capturînd sau nimicind convoaiele germane întîlnite pe drum. Unele dintre navele hitleriste fuseseră surprinse de trupele noastre înainte de a apuca să iasă din porturi; altele se loviră de barajele de mine, dar altele încercau să se refugieze spre apus, şi urmărirea avea să dureze o săptămînă de zile şi de nopţi...

Divizionul comandat de Helmuth — mai bine zis ceea ce rămăsese din el, după atacul vijelios şi neaşteptat al vedetei 70 — acostă la vechiul loc. Hitleriştii aveau depozitate pe ţărm muniţii şi carburanţi — două lucruri care le erau deosebit de necesare în acest moment. Veştile primite prin radio de la formaţiile de nave vecine nu-l liniştiră de loc pe comandantul hitlerist. Prin eter se încrucişau ştiri contradictorii: se pregătea o invazie din Bulgaria, comandamentul ordona retragerea navelor spre apus, alţi comandanţi primiră ordin să distrugă tot ce se putea distruge în porturile unde se aflau...

Peste tot se desfăşurau lupte şi nu odată, apelurile prin radio ale comandorului Helmuth rămaseră fără răspuns... În cele din urmă, el înţelese că în deruta care domnea, nu-i rămînea decît o singură soluţie: să.se salveze singur. Ordonă deci curierului să cheme pe toţi ofiţerii în salonul „Gertrudei”.

— V-am adunat, domnilor, ca să vă comunic hotărîrea mea. În noaptea asta vom încărca muniţia, alimentele şi carburanţii din depozite. Ce nu putem lua cu noi, distrugem. Pontonul doi e pe jumătate ars. Evacuaţi de pe el rezervele şi echipajul, apoi sabordaţi-l. La ora patru, adică exact peste trei ore, începem manevra de plecare. Nici un minut mai tîrziu, s-a înţeles?

12

— Băieţi, grăbiţi lucrul cît se poate, spuse locotenentul Matei aplecîndu-se pe tambuchiul sălii maşinilor.

Comandamentul ne-a comunicat prin radio că în zorii zilei ajunge la noi o grupare de nave, dar pînă atunci, trebuie să-i ţinem în loc pe hitlerişti. Cît mai durează, bătrîne?

— Vreo două ceasuri, domnule comandant.

— E mult. Ne pleacă inamicul de sub nas...

— O să zorim cît putem.

— Ce-or fi făcînd ei acuma?

— Mă duc eu în recunoaştere dacă n-aveţi nimic împotrivă, se oferi Nazîru. Pînă acolo nu-s mai mult de doi kilometri şi cunosc drumul...

— Încearcă, conveni locotenentul după o clipă de gîndire. Numai să fii precaut, să nu te vîri chiar în bîrlogul lor. Ne ajunge dacă ştim încotro vor s-o apuce. Într-un ceas să fii înapoi. Ia-ţi pistolul cu tine. Şeful de echipaj urcă scara dintr-o săritură. Cei-lalţi îi auziră paşii grăbiţi răsunînd pe punte. Argintaru lăsă deoparte ghemotocul de cîlţi cu care acoperise o gaură de glonţ din bordaj şi se aplecă spre Radu:

— Te pomeneşti că are de gînd să rămînă la ei. Ce-ar fi să te duci după el, Radule?

Caporalul încuviinţă şi ieşi pe punte. Abia se mai auzeau paşii lui Nazîru, depărtîndu-se prin iarba înaltă.

— Domnule comandant, mă tem că Nazîru vrea să fugă la hitlerişti.

— Nu cred, băiatule! Ce să facă acolo? „Camarazii” au înfundat-o, numai de el nu le arde acuma...

— Şi totuşi, stărui Radu, am motive aproape sigure să cred asta. Să nu uitaţi că era singurul care le juca în strună, iar unora ca el n-o să le fie moale de-acum încolo... Face orice Nazîru să scape. Şi mi se pare că se cam ducea pe la ei şi înainte, în ascuns. Permiteţi-mi să-l urmăresc.

Într-adevăr, sergentul Nazîru îşi dăduse seama că nu se poate aştepta la nimic bun în noile împrejurări. El porni deci hotărît către locul de acostare al navelor hitleriste. Iar ca să-şi justifice prezenţa, ducea domnului comandor o ştire preţioasă: în zorii zilei, în acest raion va sosi o grupare de nave de luptă româneşti...

Radu se strecură pe urmele lui, străduindu-se să-năbuşe orice zgomot. Cunoştea bine locurile, le călcase de zeci de ori, în timpul exerciţiilor de debarcare, totuşi în două rînduri fu cît p-aci să-l piardă din ochi. Era întuneric, dar ocolurile pe care le făcea

sergentul erau parcă anume calculate să-l pună pe el în încurcătură. Fu nevoit să micşoreze distanţa, cînd deodată Nazîru dispăru de-a binelea printre sălcii. Întărîtat, Radu o luă la fugă, dar se poticni de-o buturugă şi căzu pe pămîntul moale. Rămase cîteva clipe nemişcat, stăpînindu-şi răsuflarea. Simţi însă imediat că cineva se apropie pe furiş şi înţelese că individul încerca să afle dacă nu-l pîndeşle vreo primejdie. Nazîru se îndepărta de acum precaut şi caporalul porni hotărît să-l someze. După un pîlc de sălcii, se iviră lanternele albastre de camuflaj ale hitleriştilor, mişcîndu-se încoace şi-ncolo. Îl auzi pe Nazîru grăbind nebuneşte pasul, fără să se mai ferească.

— Halt! răsună glasul unei santinele hitleriste.

Timonierul încremeni. Somaţia nu-i fusese adresată lui, ci celuilalt, care se grăbi să iasă la lumină şi să-i spună parcă santinelei cîteva cuvinte în nemţeşte. „Dacă-l scap, dacă Nazîru apucă să-i vorbească comandantului hitlerist, înseamnă că întreaga acţiune hotărîtă de comandamentul nostru este sortită eşecului! Nu, Nazîrule, n-ai să ajunai la ei!”

Cum să procedeze însă? Să tragă asupra lui? Hitleriştii s-ar alarma, iar el însuşi n-ar mai avea şanse să scape viu. Un atac corp la corp: nici o şansă de reuşită n-ar fi avut, fiindcă Nazîru ajunsese aproape de santinelă. Trebuie, cu riscul vieţii chiar, să tragă!

Aceste gînduri i se învîrtejeau vijelios prin minte. Totul dură puţine clipe, timp în care Nazîru se apropie la cîţiva paşi de santinela hitleristă. Pe cerul încă întunecat, deasupra capului său se profilau braţele ridicate ca două stindarde ale laşităţii. Radu ochi între aceste două braţe, ceva mai jos de cap, şi trase o rafală scurtă. Nazîru se prăbuşi ca un copac retezat. Soldatul hitlerist, neînţelegînd bine ce se petrece, se aruncă la pămînt şi trase un încărcător întreg la întîmplare. Din stînga îi răspunse lătratul puternic al unei puşti-mitraliere, apoi se auziră tropote şi glasuri strigînd ceva nedesluşit. Radu se tîrî înapoi către Dunăre, simţind sub genunchi şi sub coate nămolul moale ca o plastilină, care ceda încet sub apăsare. Întoarse capul şi văzu, la vreo sută de metri mai departe, navele germane acostate bord lîngă bord. Braţele negre ale macaralelor abia se distingeau, rotindu-se mereu deasupra punţilor; la lumina lanternelor de camuflaj.Oamenii forfoteau pe nave şi pe ţărm, semn că se încărcau rezervele din depozite. „Sînt pe picior de plecare”, îşi

zise. „Numai de-aş putea scăpa viu de-aici...*

Paşii hitleriştilor se auzeau tot mai distinct. Era limpede că ei înconjuraseră locul de unde răsunaseră primele focuri şi acum se apropiau într-un semicerc uriaş, mărginit de malul apei şi avîndu-l în centru pe el însuşi. Pe deasupra începură să piuie gloanţele şi Radu crezu că mai are doar cîteva clipe de trăit. ,,Măcar să-mi vînd scump pielea", gîndi. În faţa lui răsări deodată silueta înaltă a unui marinar hitlerist, care îndreptă în sus un pistol mare. Răsună o pocnitură şi spre cer zbură pîlpîind tot mai luminos o rachetă albă. Tufişurile din jur se luminară ca ziua; Radu văzu pleoapele hitleristuhii strînse din cauza luminii orbitoare. „Dacă trag, ceilalţi mă descoperă imediat". Se ridică dintr-un salt, sări asupra hitleristului şi-l lovi scurt cu muchea palmei peste gît. Omul se prăbuşi fără să scoată un cuvînt. Din stînga se apropiau tropăituri. Şi din dreapta. „O companie întreagă fuge după mine. În apă, singura salvare!" Îşi aruncă bereta departe, în Dunăre, apoi sări şi el şi se afundă în valurile calde. Prin apă auzea nedesluşit rafalele hitleriştilor, care la lumina albă a rachetelor, împuşcau de zor bereta. Cînd simţi că se înăbuşă, scoase capul afară să respire. Lumina rachetelor îl orbi. Hitleriştii îl observaseră, căci gloanţele începură să plouă în jurul lui. Se afundă din nou şi înotă îndelung, din răsputeri...

13

Comandorul Helmuth ascultă calm la început raportul ofiţerului de gardă: sergentul acela care mai fusese oaspetele domnului comandant venise cu intenţia să se predea şi spusese soldatului Franz din postul numărului trei că are o veste importantă pentru domnul comandant. Din nefericire fusese ucis de o patrulă a românilor, care venise probabil în recunoaştere. Patrula a fost respinsă de detaşamentul de pază: o parte dintre oameni se înecaseră în Dunăre, ceilalţi au fugit... Nu, nu reuşiseră să captureze nici un ostaş.

— Rău, foarte rău, spuse comandorul înfuriindu-se treptat. Va trebui să grăbim lucrul. Capătul din amonte al canalului să fie minat, iar aici să se întărească paza. N-aş vrea să ne încercuiaseă... Transmiteţi tuturor ordinul meu: grăbiţi lucrul. Cine rămîne în urmă, o face pe propriul său risc. Ştiţi bine că nu putem lăsa aici nici o navă în stare să plutească, nici un material utilizabil, nici un om viu!

— Am înţeles, spuse ofiţerul de gardă căutând să-şi

ascundă licărirea de spaimă din privire.

14

— Ticălosul, voia într-adevăr să ne trădeze, murmură locotenentul. Radule, te-ai purtat ca un viteaz. Şi zici că se pregăteau de plecare?

— Da, domnule comandant. Încărcau lăzi şi butoaie, toată lumea forfotea pe punte.

— Trebuie să dau radiogramă la comandament. Tu du-te la motoare şi arată-le tuturor situaţia. Să zorească, fiecare minut e hotărîtor...

Un sfert de oră mai tărziu, tot echipajul se adună pe punte. Locotenentul îşi privi oamenii încercînd să le desluşească feţele în lumina cenuşie a zorilor.

— Băieţi, întîi vă mulţumesc pentru munca voastră. Dar acesta e numai începutul. Trebuie să-i oprim pe hitlerişti cu orice preţ, altfel, dacă apucă să bombardeze oraşul... Am încredere în voi şi ştiu c-o să vă faceţi cu cinste datoria. Să răzbunăm prin moarte moartea celor pe care i-am îngropat în acest loc!

— Moarte fasciştilor! strigă într-un glas echipajul...

Ca o săgeată neagră în lumina care creştea tot mai mult, vedeta 70 se avîntă spre ostrov. Lăsa în urmă, drept unică dovadă a escalei ei scurte, două morminte proaspete...

— Dacă nemţii prind de veste că sîntem singuri, ne aşteaptă o distracţie clasa-ntîia, domnule locotenent, spuse Argintaru ştergînd proiectilele de unsoare.

— Aşa e la război, făcu simplu Matei.

Radu Drăgan răsuci cu îndemînare timona şi interveni:

— Eu, unul, nu mă tem de moarte.

— Nu poţi să spui asta, Radule! Ostaşul pleacă la luptă să învingă, nu să moară...

— Înţeleg, dar vezi că sîntem pe muche de cuţit. Oricare din noi putea fi în locul lui Traian sau al mitraliorului.

— Nu vă mai gîndiţi la asta, băieţi, spuse cald locotenentul. Eu ştiu una şi bună: că trebuie să-i oprim pe nemţi...

— Şi chiar de-o fi să pierim, adăugă tunarul, ştim pentru ce.

— Navă în prova babord! strigă radiotelegrafistul, devenit observator în locul lui Traian.

Dintr-un salt, Argintaru fu lîngă tun. Radu se ridică pe vîrfuri, parcă dorind să vadă mai bine despre ce este vorba. Dar

şi fără asta, se distingea bine silueta remorcherului armat lunecînd pe fondul cenuşiu-albastru al ostrovului. Cele două nave deschiseră focul în aceeaşi clipă...

15

Argintaru avea în silueta greoaie şi aproape nemişcată a remorcherului armat o ţintă ideală; tunul lui mătură mai întii platforma de la prova, apoi îşi îndreptă tragerea asupra bordului, încercînd să-i facă găuri sub linia de plutire. Curînd remorcherul se aplecă înainte, parcă luîndu-şi avînt, şi o explozie asurzitoare zgudui aerul.

— Ura! strigară marinarii. L-a atins la magazia de muniţii!

— Înapoi cu maximum de viteză, strigă comandantul, văzînd cum din spatele ostrovului se desprinde o matahală albă. Au ieşit cu toţii la atac!

Bateria de pe „Gertrude” prinse glas. Mai întii deasupra ei se iviră nouraşi de fum alburiu, apoi pîrîiră detunăturile, ca o bătaie dezordonată de tobă. Un obuz greu explodă în imediata apropiere a vedetei; jerba de apă se prăbuşi pe punte, iar schijele fîlfîiră sinistru prin aerul devenit parcă mai dens.

— Trageţi, băieţi, strigă locotenentul prăbuşindu-se peste telegrafe.

Condusă de mîna iscusită a lui Radu Drăgan, vedeta manevra cu repeziciune, căutînd de fiecare dată unghiuri potrivite de atac şi evitînd proiectilele duşmane. Mitraliera trăgea aproape fără întrerupere şi cele patru şiruri de gloanţe făceau prăpăd pe puntea din lemn de trandafir...

— Trebuie opriţi cu orice preţ, fură ultimele cuvinte ale şefului-mecanic. O nouă grindină de fier se abătu asupra vedetei. Catargul, lovit, se frînse de la jumătate şi rămase atîrnat în firele antenelor. Maistrul Costandache simţi ceva fierbinte acoperîndu-i pieptul. El căzu încet, parcă plutind, lîngă afetul mitralierei.

— Băieţi, pavilionul! strigă Argintaru privind o clipă înapoi. Să nu creadă că ne predam!

Micu smulse din lada cu pavilioane un nou tricolor, îl desfăşură în adierea vîntului şi, sprijinind un picior pe balustradă, agăţă pavilionul de ciotul catargului. Abia cînd coborî, îşi dădu seama că locotenentul zace într-o poziţie nefirească, cu pieptul rezemat de tamburul telegrafelor.

— Dom’ comandant! strigă Radu.

— Ia comanda, spuse locotenentul către Radu care se aplecase asupra lui. Nu-i lăsa să treacă... Îmi pare rău că...

— Micule, du-l jos în cabină şi pansează-l cum poţi. Lupta încă nu-i pierdută, dom' comandant!

— Întoarce, Radule, strigă Argintaru. N-am unghi de tragere...

Vedeta întoarse iarăşi, în plină viteză, cu evoluţii halucinante, de adevărat demon al răzbunării. Focul navei germane slăbise, şi era tot mai puţin precis — se vede că Argintaru trimisese pe lumea cealaltă o bună parte din tunarii de elită ai comandorului Helmuth, iar unele piese fuseseră deteriorate. Deodată, în spatele „Gertrudei" apăru pontonul de debarcare, a cărui artilerie era intactă şi trăgea cu mare precizie.

— Cristoase, pe ăsta de unde l-au mai scos? strigă Radu. Nu mai avem nici o scăpare, băieţi. Să-i pintenăm, blestemaţii!

— Pe ei, Radule!

— Moarte fasciştilor!

Caporalul răsuci timona. Vedeta 70 se năpusti asupra navei albe, cum mai făcuse o dată, în cursul nopţii trecute. Fiecare dintre marinari îşi socotea încheiată cariera de luptător, cînd Micu dădu un chiot:

— Sîntem salvaţi! Ai noştri, Radule!

Se auziră bubuituri prelungi. Dinspre aval, trăgînd cu toate gurile de foc, se apropiau navele româneşti. Valuri de fum negru pluteau ameninţător deasupra coşurilor, amestecîndu-se cu fumul alb al salvelor. Stîlpi de apă crescură în jurul navelor hitleriste...

Acoperita de focul viu al grupării venite în ajutor, vedeta 70 începu să se depărteze din faţa inamicului. După cîteva clipe, pe catargul din centru al „Gertrudei" pavilionul începu să coboare încet. Pontonul cobori şi el steagul...

— Ura! Se predau! răcni Micu ştergîndu-şi faţa de fum.

— Auzi! Argintarule, se predau! strigă Radu Drăgan. Răspunsul întîrzia. Argintarule, spuse el din nou, cu spaimă în glas. Dar vocea puternică a tunarului n-avea să se mai audă niciodată...

16

Marinarii de pe nave priveau uimiţi către vedeta care se apropia. Avea bordajul ciuruit de schije şi de gloanţe, una din

ţevile mitralierei fusese îndoită ca o sîrmă de explozia unui proiectil, dar pavilionul flutura neînvins pe rămăşiţa de catarg. Priveau uimiţi la toate acestea şi invidiau echipajul care participase la o luptă de asemenea proporţii. Nu ştiau prin ce trecuseră marinarii vedetei 70, n-auziseră strigătele lor îndîrjite. atunci cînd hotărîseră să sacrifice nava şi propriile lor vieţi pentru a stăvili drumul hitieriştilor; nu aflaseră că echipajul fusese înjumătăţit de suflarea aspră a morţii, iar comandantul zăcea în cabina lui cu coastele zdrobite... Domolindu-şi zbaterea elicelor, vedeta făcu un rondou elegant şi se apropie pieziş de nava-comandant, un fost pasager cam de mărimea „Gertrudei”, cu prova joasă şi cu puntea superioară transformată în baterie.

— Ce zici de Matei? spuse comandorul Bădescu întorcîndu-se către ofiţerul de cart. Nici după asemenea încăierare n-a uitat regulile marinăreşti... Dă ordin navei 19 să acosteze la nava hitleriştilor şi să-l aducă aici pe comandant. Şi ocupaţi-vă de prizonieri...

— Permiteţi să acostăm la tribord, se auzi un glas de pe puntea vedetei.

— Acostează, Matei, strigă voios comandorul prin megafon, apoi se întoarse iarăşi spre ofiţerul de cart: Ia dă-mi binoclul... Ce-i asta, mi se pare mie, sau... Ce-i cu Matei?...

Vedeta 70 se alătură de navă fără nici o smucitură. În timp ce marinarii legau parîmele, un ostaş murdar de funingine, cu bluza sfîşiată, sări de pe vedetă pe puntea largă a navei-comandant, se opri în faţa comandorului şi raportă:

— Sînt caporalul Drăgan Radu. Locotenentul nostru...

— Cc-i cu el? strigă comandorul. Bădescu. Sanitari!

— Doi ostaşi în halate albe se şi repeziseră pe vedetă.

— Dom’ locotenent Matei e rănit, încheie Radu.

— Înseamnă că dumneata eşti comandantul?

— Pînă una-alta.

— Din clipa asta eşti numit oficial. Comandorul se îndreptă spre ostaşii aliniaţi: Bravo, băieţi, sînt mîndru de voi...

17

Calmul nu-l părăsise pe comandorul Helmuth nici măcar în clipa cînd, atacat de navele noastre, văzuse că nu mai are nici o scăpare. Convins că odată şi odată cuvintele lui vor fi citate în tomurile groase ale memoriilor de război, se adresă plin de emfază ofiţerilor de stat-major care-l înconjurau:

— Domnilor, Dumnezeu mi-e martor că am făcut tot ce era omeneşte posibil. Pentru a cruţa vieţile oamenilor, trebuie să capitulăm! Ceilalţi aprobară zgomotos această hotărîre şi el adăugă dispreţuitor: Nu-mi plac actele de laşitate. Dacă era după mine, luptam pînă la ultima picătură de sînge. Coborîţi pavilionul!

Dispăru în cabina lui cu capul plecat. Ajuns jos, se grăbi să ardă hîrtiile din casa de fier, apoi îşi schimbă cămaşa şi îmbrăţişă cu o ultimă privire cabina spaţioasă şi confortabilă. Se întoarse de la uşă, cu gînd să scoată fotografia unei femei frumoase, în rochie de seară, care stătea de ani de zile uitată sub cristalul biroului. Nu izbuti. Simţind cum creşte-n el o furie rece, Helmuth ridică statueta de bronz a amiralului Doniz şi sfărîmă cu ea cristalul gros. Atras de zgomot, soldatul de ordonanţă năvăli în încăpere:

— Domnule comandant...

— Ieşi, porcule! urlă comandorul ieşindu-şl din fire. Nu ştii să baţi la uşă?

Ostaşul dispăru. Helmuth vîrî fotografia în buzunar, se cercetă în oglindă, ca să-şi îndrepte nodul cravatei şi ieşi pe punte, tocmai cînd grupa de debarcare adunase prizonierii la pupa. Fără să scoată o vorbă, el întinse locotenentului român pistoletul şi trecu schela cu un aer dispreţuitor. Pe remorcherul care-l adusese la nava-comandant el păstră aceeaşi atitudine dispreţuitoare, ca şi cum şi-ar fi ignorat situaţia de învins. Cînd coborî în careu, îşi fixă privirea pe tabloul din perete, se aşeză ţeapăn pe scaun şi rămase nemişcat.

— Mai aveţi alte forţe prin apropiere? Ce intenţii au celelalte unităţi germane de pe fluviu? întrebă Bădescu.

Nici un răspuns. Comandorul făcu un semn şi locotenentul care slujea drept interpret repetă întrebarea.

— Protestez, spuse uscat hitleristul sînt ofiţer superior al marinei de război şi nu admit să fiu interogat în fata soldaţilor...

Bădescu ascultă traducerea zîmbind, apoi privi spre Radu care se foia stingherit pe scaunul lui.

— Locotenente, spune-i te rog prizonierului că aici nu se află nici un soldat. Spune-i că are în faţă pe comandantul vedetei care l-a atacat şi l-a învins. Ai grijă să traduci asta cît mai exact...

Helmuth ascultă posomorît, se uită pe furiş la Radu Drăgan,

îi întîlni privirea obosită, dar dîrză şi abia atunci înţelese că pentru el războiul s-a terminat. Umerii i se încovoiară şi din atitudinea mîndră şi dispreţuitoare de pînă atunci nu mai rămăsese nimic:

— Domnilor, ne-aţi învins, recunoscu el cu vocea scăzută. Daţi-mi o hartă...

18

Ajuns pe punte, Radu îşi aruncă privirile spre vedetă şi-şi dădu seama că încă nu-i cunoaşte de-ajuns pe tovarăşii săi de luptă. Se aştepta să-i vadă odihnindu-se undeva, pe punte, să fure ceasul de răgaz pe care-l meritau din plin, după truda şi emoţiile nopţii trecute. În loc de asta, cei de pe vedeta 70 munceau de zor, ajutaţi de marinarii de pe nava-comandant. La pupa, un soldat mărunt, tuns chilug, monta o ţeava nouă la mitralieră. Cea veche, îndoită şi plesnită, zăcea alături pe punte. La tunul din prova, un alt soldat ştergea cu sîrg mecanismul închizătorului. De jos, de la motoare, se auzea glasul răstit al lui Scrumbie, printre loviturile de ciocan. Peste tot acest tumult, bocăneau paşii marinarilor care aduceau lăzile cu muniţie. Sus, deasupra comenzii, Radu zări catargul înălţat din nou şi pe radiotelegrafist montînd firele antenei. Privi toată această forfotă, simţind că emoţia nu i-ar îngădui să articuleze măcar o silabă.

— Ce spui de asta, caporale? zîmbi comandorul Bădescu, plăcut surprins el însuşi.

19

După funeraliile marinarilor căzuţi la datorie pe vedeta 70, comandorul Bădescu adună în careu pe toţi comandanţii de nave. Ofiţerii vîrstnici, cu părul încărunţit de-a lungul serviciului în marina militară, stăteau alături de tînărul caporal pe care-l preţuiau cu toţii pentru vitejia şi priceperea lui. Mai tîrziu, pe unii dintre ei avea să-i regăsească profesori în şcoala de ofiţeri, avea să evoce împreună cu ei momentele de neuitat ale primelor zile de luptă contra hitleriştilor... Dar deocamdată Radu Drăgan n-avea vreme să se gîndească la viitor; gîndul lui era la bordajul vedetei şubrezite, dacă mitraliorul şi tunarul nou-veniţi pe navă se vor dovedi la fel de destoinici ca şi predecesorii lor, dacă motoarele vor rezista mai departe...

— Plecăm în urmărirea grupului 22, zise comandorul, aplecîndu-se asupra hărţii. Hitleriştii au de gînd să deschidă

focul asupra localităţilor de pe ţărm, asupra porturilor. Trebuie să-i împiedicăm. Vedeta noastră va porni în avangardă. Cum dai de ceva, ne anunţi prin radio şi încerci să-i ţii pe loc! Adăugă cu un zîmbet obosit: Se pare că voi aveţi o anumită experienţă în treburi de-astea, ce spui, Radule?

Ceilalţi ofiţeri zîmbiră şi ei şi Radu simţi că roşeşte sub privirile lor calde.

20

Vedeta 70 gonea în amonte, pe urmele grupului 22. Radu inspecta pe rînd toate compartimentele, toate posturile de luptă şi în cele din urmă ajunse la tunul prova. Îl cuprinse o tristeţe adîncă, amintindu-şi de Argintaru. Întocmai ca el, în clipele dinaintea ultimei bătălii, tunarul cel nou ştergea proiectilele de vaselină şi sîsîia printre dinţi o idee de cîntec.

— Şi cum zici că te cheamă, prietene?

— Soldat Ilie I. Ion, dom'comandant, spuse ostaşul tresărind. Am fost prieten bun cu Argintaru. Lucram cu el la atelierul de sudură, mai bine zis îi eram ucenic. Un om de aur, săracul. Păcat că s-a prăpădit...

— Aşa e la război, oftă Radu.

— Acuma, dacă i-am luat locul, n-o să fac tunul de rîs, adăugă soldatul. În amintirea lui, şi ca să-l răzbun.

— Toţi avem ceva de răzbunat, spuse Radu încet, dar cu tărie. Fii gata, că din clipă-n clipă...

— Avion vine din tribord! strigă Micu de la timonă.

Soldatul Ilie I. Ion strigă ceva despre Argintaru în timp ce îndrepta ţeava spre botul avionului cu cruce neagră pe aripi. Salva răpăi asurzitor. Avionul, care luase drum în picaj asupra vedetei, trase şi el. Un şir lung de gloanţe biciui apa în prova. Tunul mai trase o serie de proiectile şi motorul din dreapta al avionului se aprinse. Cu un urlet asurzitor, care creştea mereu, pasărea de oţel, arzînd ca o torţă, trecu pe deasupra vedetei şi se prăbuşi undeva, în pădurea de sălcii de pe mal...

— Bravo, băiatule, strigă Radu. Acuma pot să-ţi spun „încîntat de cunoştinţă"...

— Ştiu să fac şi ciorbă, rîse Ilie I. Ion. De peşte, cu orez mult.

Dunărea făcea un mic cot spre dreapta. Malul scund, împădurit, risipea atîta linişte şi pace, în nemişcarea frunzelor încremenite, încît Micu dădu un chiot:

— Cînd s-o termina războiul, aici vin, băieţi, să-mi petrec restul zilelor...

— Pînă una-alta ieşi mai la larg, Micule, că nu se vede nimic de pădurile astea. Pe undeva pe-aici trebuie să dăm de blestematul grup două’ş’doi...

Vedeta înainta spre stînga şi deodată, în prova, Dunărea se desfăşură pe toată lăţimea. Departe, dincolo de cotul împădurit, cîteva puncte negre pătau luciul argintiu al apei.

— Alarmă de luptă! strigă Radu Drăgan ducînd binoclul la ochi. Viteza maximă! Radist, raportează că am descoperit convoiul inamic. Sînt trei nave de transport escortate de un remorcher armat şi o vedetă. Deschidem focul asupra lor!

21

Într-o zi caldă de la începutul lunii septembrie 1944, vedeta 70 acostă într-un mic port pentru aprovizionare. Dunărea fusese curăţită de navele hitleriste; multe din ele se scufundaseră, lovite de proiectile sau dînd peste barajele de mine, iar altele, capturate de flotila noastră fluvială, fuseseră armate cu echipaje româneşti şi continuau lupta. La 31 august, după şapte zile de încordare şi de primejdii, marinarii români raportară că nici un pavilion hitle-rist nu mai flutură în apele noastre...

— Bine că s-a isprăvit cu ei, zise Scrumbie verificînd ventilul de ambarcare a combustibilului. E timpul să ne ocupăm puţin de nava asta. Motoarele ar trebui revizuite, doar am gonit zi şi noapte.

— Nu vă aşteptaţi prea curînd la odihnă, spuse Radu îngîndurat. Războiul nu s-a terminat. Pe Dunăre, hitleriştii mai seamănă bombe. O să ne reprofilăm: vom face şi dragaj. Trebuie să redăm siguranţa navigaţiei pe Dunăre.

— Poftiţi la masă, că se răceşte, strigă Ilie I. Ion, potrivindu-şi o tichie albă pe cap. Am pregătit un borş pescăresc ce nu s-a pomenit!

— Ia nu te mai lăuda, rîse Scrumbie. Las’să te lăudăm noi, dacă-i chiar aşa cum spui.

Peste cîteva minute se aflau cu toţii la pupa, în jurul mesei improvizate din lăzi de proiectile.

— Cazarma aia s-a încins ca un cuptor, bombăni radistul examinîndu-şi lingura. Trebuie reparat ventilatorul...

— Ce ventilator, strigă Scrumbie. Motoarele, asta-i. Că viteza vă place...

— Uitaţi-vă colo, rîse mitraliorul arătînd spre convoiul de nave care se tîra în amonte. Zău dac-aş suferi să merg cu iuţeala asta de melc...

Toţi îşi întoarseră privirile spre larg. Un remorcher mic trăgea după el patru şlepuri, legate două cîte două şi atît de încărcate, încît din bordul lor se mai vedea deasupra apei numai o dungă neagră. Remorcherul dădu semnal din sirenă, apoi pe puntea lui un marinar începu să agite steguleţele de semnalizare.

— Ăsta pe noi ne cheamă, spuse cu mirare comandantul vedetei. Micule, treci şi răspunde-i.

Micu urcă pe comandă şi flutură spre remorcher perechea lui de steguleţe: „Te ascult”. Mesajul celuilalt îl descifrară toţi, cu glas tare, uitînd de masă: vedeta 70 avea misiunea să escorteze convoiul care urca spre Turnu-Severin.

— La posturile de luptă! ordonă Radu.

Pe faţa de copil a soldatului Ilie I. Ion se zugrăvi o cumplită dezamăgire:

— Şi borşul meu pescăresc?

— Îl mîncăm pe rînd, în timpul marşului, n-ai teamă!

Întrerupînd ambarcarea combustibilului, vedeta 70 se alătură convoiului. Un timp naviga paralel cu remorcherul, şi căpitanul acestuia, un tînăr spătos, cu cămaşă cadrilată, le strigă prin megafon!

— E o treabă cam afurisită, dom’ comandant. Aud că mai la deal, dincolo de ostrov, nemţii au o baterie pe malul bulgăresc. Spre seară o să se lase ceaţă, poate reuşim să trecem...

— Încercăm, îi răspunse Radu Drăgan. Numai că staţi cam prost cu viteza...

— Mi-ar place să facem schimb, rîse tînărul cu o voce plăcută, de bariton. Mai ales că duc nişte bomboane... Destul o măciucă la un car de oale, nu-i aşa?

— O scoatem noi la capăt, dom’ comandant, îl încuraja Radu, deşi nici el n-avea mari speranţe în reuşita operaţiei.

Îşi urară reciproc succes, apoi vedeta porni în frunte, cu motoarele reduse la minimum. În urmă, remorcherul abia se tîra. Marinarii de pe vedetă se uitau mereu în urmă, parcă încercînd să-i împrumute din energia lor...

Spre seară, o ceaţă uşoară coborî deasupra apelor liniştite. Dar Radu continua să fie îngrijorat. El ştia că în zona bateriei

hitleriste se formase un banc de nisip, care silea navele să meargă mai aproape de malul bulgăresc. Cînd convoiul depăşi ostrovul, răbufniră primele lovituri de tun. Cîteva obuze căzură în preajma vedetei, apoi hitleriştii mutară focul asupra şlepurilor. Remorcherul mări viteza, dar loviturile duşmane cădeau tot mai aprige.

— Trebuie să-i facem să tacă, strigă Radu. O să ne apropiem atît de ei, încît>să trageţi ochit, cu cea mai mare grijă şi precizie.

Prin aparatele de ochire, Ilie I. Ion abia zărea tufişul în dosul căruia se înghesuise bateria hitleristă. Cînd vedeta, manevrată cu iscusinţă, se apropie de mal, tunul şi mitraliera deschiseră focul prin surprindere. Remorcherul înainta acum încet dar sigur.

— Unul din tunuri s-a dus, strigă Micu bucuros. Iar de-al doilea pot să jur că nu mai au curajul să se apropie.

Mitraliera ţinea sub focul ei îndrăcit spaţiul dintre tunuri, stingherind nespus de mult pe duşmani. Radu pătrunse şi mai mult sub mal, în unghiul mort al bateriei nemţeşti. Pe unul dintre şlepuri izbucniră flăcări. Cei de pe remorcher tăiară parîma cu topoarele, iar convoiul, astfel uşurat, mări viteza şi curînd ieşi de sub foc.

— E timpul să ne retragem, hotărî Radu. Nu-i slăbiţi de loc, băieţi!

Vedeta se depărtă de malul drept trăgînd mereu. Deodată, o explozie puternică zgudui corpul navei şi puntea începu să se încline înainte. Curînd prova aproape dispăru sub valuri. Radu înţelese că nu mai era nimic de făcut. Vedeta se scufunda.

— Toată lumea pe punte, ordonă el prin portavoce, şi peste cîteva clipe mecanicii urcară privind îngrijoraţi în jur. Nava se îndrepta spre ţărm cu toată viteza de care mai era în stare, iar cînd elicele ieşiră afară, spulberînd apa în două semicercuri înspumate, toţi îşi dădură seama că totul s-a sfîrşit.

— Părăsiţi nava! mai strigă Radu Drăgan. Ostaşii săriră peste bord, înotînd voinicește către ţărm. Radu sări ultimul. În urmă auzi motoarele tuşind, semn că apa ajunsese de-acum la pompele de injecţie. Porni încet către mal. Cînd simţi sub picioare mîngîierea aspră a nisipului, se opri şi cu greu se uită spre navă. Apucă să mai vadă pentru o clipă vîrful catargului, pe care pavilionul zdrenţuit de schije mai flutura încă.

Comandantul vedetei 70 îşi scoase bereta. O strînse-n pumn, privind cu durere locul unde se scufundase nava. Îşi şterse o lacrimă de pe obraz şi se întoarse către marinarii lui:

— De-acuma, băieţi, am terminat cu navigaţia, dar nu şi cu războiul. O să fim o grupă de infanterişti pe cinste!

În depărtare, undeva spre vest, bubuiau tunurile...

———————

Lei 1,50
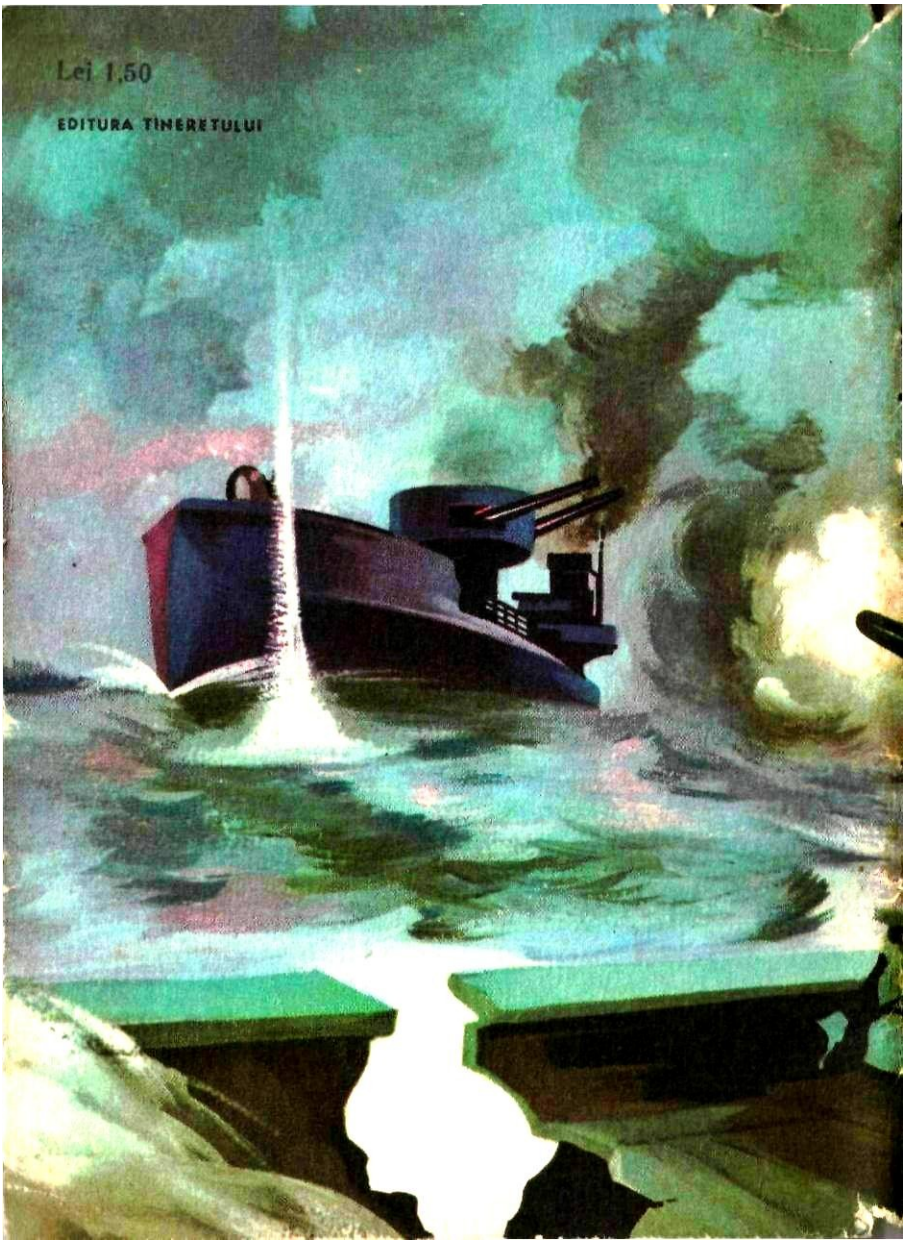
EDITURA TINERETULUI